

Sygn. akt VIII Ka 55 /15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzanna Chojnowska

Sędziowie SSO Wiesław Oksiuta – spr.

SSO Dariusz Niezabitowski

Protokolant Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Elżbiety Korwell

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2015 roku

sprawy R. K. (1)

oskarżonego o czyn z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 283 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 5 listopada 2014 roku sygn. akt XV K 1007 /14

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

R. K. (1) i K. T. zostali oskarżeni o to, że w dniu 14 czerwca 2014 r. ok. godz. 17:30 w B.na (...) przy wejściu do (...) wspólnie i w porozumieniu dokonali rozboju na osobie P. G. w ten sposób, że używając przemocy w postaci kopnięcia go nogą i przewrócenia na ziemię, a następnie kopania po całym ciele doprowadzili go do stanu bezbronności, po czym próbowali wyszarpnąć z ręki pokrzywdzonego telefon komórkowy marki S. (...) o wartości 33 zł, czego nie osiągnęli z uwagi na opór pokrzywdzonego, natomiast dokonali zaboru jego czapki skórzanej koloru czarnego o wartości 50 zł, czym działali na szkodę P. G., przy czym występki te stanowiły wypadek mniejszej wagi, tj. o przestępstwo z art. 280§1 k.k. w zw. z art. 283 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt XV K 1007/14:

I. Oskarżonych R. K. (2) i K. T. uznał za winnych tego, że w dniu 14 czerwca 2014 r. ok. godz. 17:30 w B.na (...) przy wejściu do (...) wspólnie i w porozumieniu dokonali rozboju na osobie P. G. w ten sposób, że używając przemocy w postaci kopnięcia go nogą i przewrócenia na ziemię, a następnie kopania po całym ciele doprowadzili go do stanu bezbronności i dokonali zaboru jego czapki skórzanej koloru czarnego o wartości 50 zł, czym działali na szkodę P. G., przy czym występki te stanowiły wypadek mniejszej wagi, tj. popełnienia czynu z art. 280§1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. i za to na mocy art. 280§1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. skazał ich, a na mocy art. 283 k.k. wymierzył im karę po 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na mocy art. 69§1 i 2 k.k., art. 70§1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego K. T. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata.

III. Zwolnił oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Powyższy wyrok wobec jego niezaskarżenia uprawomocnił się w stosunku do oskarżonego K. T..

Wyrok ten, na podstawie art. 425§1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył natomiast obrońca oskarżonego R. K. (1) i powołując się na przepisy art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 427§2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 280§1 k.k. poprzez błędną subsumpcję ustalonego stanu faktycznego i skazanie R. K. (1) za dokonanie rozboju na osobie P. G. poprzez użycie przemocy i zabór czapki pokrzywdzonego, podczas gdy z ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżony czapkę o wartości 50 zł zabrał, a następnie wyrzucił celem dokuczenia P. G., a nie w celu jej przywłaszczenia, przez co w omawianej sprawie brak jest, po stronie oskarżonego zamiaru zaboru, a przez to głównego znamienia koniecznego do przypisania temu oskarżonemu zarzucanego mu przestępstwa;

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uniewinnienie R. K. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego R. K. (1) wobec jej oczywistej bezzasadności nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie ma racji apelujący zarzucając Sądowi Rejonowemu, że do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wadliwie zastosował przepis art. 280§1 k.k. bowiem w działaniu oskarżonego R. K. (1) brak było zamiaru zaboru, a więc znamienia koniecznego do przypisania oskarżonemu zarzucanego mu przestępstwa.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury jeżeli nietrafność dokonanej przez Sąd oceny prawnej zachowania oskarżonego skarżący wywodzi z wadliwych ustaleń odnoszących się do strony przedmiotowej lub podmiotowej czynu zabronionego (tak jak w rozpoznawanej sprawie), to podstawą takiej apelacji może być tylko zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a nie zarzut obrazy prawa materialnego (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 69/13, LEX nr 1321951).

Niezależnie jednak od takiej wadliwości redakcyjnej zarzutu apelującego nie sposób zgodzić się również z argumentacją przytoczoną na jego poparcie.

Bezdiskusyjnym jest, że rozbój jest przestępstwem złożonym, który traktowany jest jako jeden czyn dopiero po realizacji wypełniających go znamion. Jest to kwalifikowana postać kradzieży, w której m.in. przemoc, do której niewątpliwie zaliczyć należy pobicie pokrzywdzonego z określonymi następstwami tej formy grupowej czynnej napaści, uniemożliwiającej przeciwdziałanie w zaborze rzeczy, stanowi sposób objęcia przez sprawców władztwa traktowanego jako przestrzenno-czasową możliwość oddziaływania na rzecz, będącą przedmiotem zaboru w celu przywłaszczenia. Niewątpliwym też jest, że zamach na osobę jako środek do realizacji celu, jakim jest kradzież, sprowadza się do niesłusznego, bez jakiegokolwiek podstawy prawnej zawładnięcia rzeczą i przywłaszczenia jej, przy czym zamiar m.in. przemocy musi powstać i być zrealizowany przed lub co najmniej w chwili dokonywania zaboru, co oskarżeni winni objąć świadomością oraz akceptować. Między wskazanym wyżej zamachem (przemocą), a unicestwieniem władztwa pokrzywdzonego nad rzeczą winien istnieć związek przyczynowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 451/06, KZS 2007/7-8/95).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że zgromadzony w niej i prawidłowo oceniony materiał dowodowy pozwolił na stanowcze ustalenie podwójnej, w rozumieniu art. 280§1 k.k., kierunkowości w działaniu oskarżonych, w tym R. K. (1) tj. w zastosowaniu przemocy w celu zaboru mienia.

Powyższe wynika już z zeznań pokrzywdzonego P. G., które to zeznania ze względu na swoje przymioty, w tym konsekwencję, logikę i wewnętrzną niesprzeczność słusznie zostały uznane za podstawę poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Pokrzywdzony wskazał mianowicie, że w dniu 14 czerwca 2014 r. ok. godz. 17:30 w B.na (...) przy wejściu do (...) w związku ze ślubem swojego kolegi i urzędzeniu zwyczajowego szlabanu otrzymał on od „starszego” butelkę wódki. Takiej butelki ze względu na to, że był pijany nie otrzymał zaś R. K. (1), który również w tym czasie znalazł się na placu. Wówczas R. K. (1) powiedział pokrzywdzonemu, aby ten oddał mu tę butelkę. Kiedy odmówił oskarżony odszedł na bok, wyjął telefon i gdzieś zadzwonił. Po kilku minutach P. G. – jak zeznał – został zaatakowany. Po pierwszym ciosie upadł i zaczął chronić twarz i butelkę wódki, którą trzymał w ręku. Był kopany po całym ciele przez dwóch mężczyzn. Następnie usłyszał głosy ludzi, którzy krzyčeli aby przestali go kopać. Przed ucieczką jeden ze sprawców (jak się później okazało R. K. (1)) zabrał należącą do pokrzywdzonego skórzaną czapkę, która w trakcie ataku, spadła mu z głowy. O tym poinformowała pokrzywdzonego jedna z osób obserwujących zdarzenie (k. 5 – 5v, 20v, 110 – 111).

W świetle powyższego w żadnym razie nie sposób przyjąć, do czego dąży obrońca, że R. K. (1) dokonał pobicia P. G. nie używając tego środka do zabrania rzeczy w celu przywłaszczenia, a dopiero po pobiciu doszedł do wniosku, że ze złośliwości, z chęci dokuczenia pobitemu takiego zaboru dokona.

Treść przytoczonej relacji pokrzywdzonego ewidentnie wskazuje na to, że jedynym i wyłącznym motywem zastosowania przemocy przez oskarżonych, w tym R. K. (1) wobec P. G. była chęć zaboru mienia należącego do pokrzywdzonego. Kiedy nie powiódł się zamiar zaboru wódki, którą oskarżony chciał przejąć i czemu nie przeczył (k. 109) dokonał zaboru należącej do pokrzywdzonego skórzanej czapki.

Przy tym nie ma racji obrońca, że w tej sytuacji, zważywszy na brak trwałego uszczuplenia majątku pokrzywdzonego (pokrzywdzony ostatecznie odzyskał swoją czapkę zaraz po wskazaniu miejsca jej porzucenia przez R. K. (1)) nie możemy mówić ani o przestępstwie kradzieży, ani rozboju.

Jak wynika z zeznań świadka K. Ś., który widział zarówno moment kopania pokrzywdzonego, jak i zaboru przez R. K. (1) należącej do pokrzywdzonego czapki, a następnie rozmawiał z oskarżonym – na jego pytanie po co zabierał czapkę P. G. R. K. (1) odpowiedział, że „na pamiątkę” (k. 63v).

Bez wątpienia zatem oskarżony kierował się chęcią (zamiarem) trwałego pozbawienia pokrzywdzonego władztwa nad należącą do niego rzeczą (a więc także możliwości dysponowania tym mieniem).

Powyższego stanowiska nie zmienia ani to, że następnie oskarżony postanowił czapkę porzucić, ani to, że ostatecznie (po zatrzymaniu go przez funkcjonariuszy policji) wskazał miejsce porzucenia, co umożliwiło jej odzyskanie przez pokrzywdzonego. O działaniu sprawcy w celu przywłaszczenia świadczy takie zachowanie zewnętrzne, które polega na zamierzonym wyłączeniu cudzego mienia ruchomego z władztwa innej osoby, w celu posługiwania się tym mieniem jak własnym, a więc nie tylko zachowania jej dla siebie, ale również porzucenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1998 r. w sprawie o sygn. akt I KZP 1/98, OSNKW 1998/5-6/23).

Reasumując jednoznacznie stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy w oparciu o prawidłową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie poczynił niewadliwe ustalenia faktyczne odnoszące się do wszystkich znamion przypisanego oskarżonym, w tym oskarżonemu R. K. (2) przestępstwa rozboju. Także w ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazał, że swoim działaniem oskarżeni wyczerpali znamiona przestępstwa z art. 280§1 k.k..

Zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie budzi także prawidłowość przyjęcia, że czyn oskarżonych stanowił wypadek mniejszej wagi, ani wysokość wymierzonych oskarżonym kar. Przy tym zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że w przypadku oskarżonego R. K. (1), zważywszy m.in. na jego trzykrotną uprzednią karalność, w tym za przestępstwo przeciwko mieniu, nieskorzystania z szans poprawy zachowania w warunkach poprzednio orzeczonych probacji,

brak jest podstaw do przyjęcia wobec oskarżonego w niniejszej sprawie pozytywnej prognozy kryminologicznej i zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Mając na uwadze powyższe i nie uwzględniając zarzutu obrońcy oskarżonego, ani argumentacji przytoczonej na jego poparcie, a także nie dopatrując się uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy rozstrzygnął na mocy art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. mając na uwadze sytuację majątkową oskarżonego, wobec którego orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności.